

Elementy filozofii egzystencjalistycznej w Mdłościach Sartre'a

„Mdłości” (fr. „La Nausée”), powieść Jeana-Paula Sartre’a opublikowana w 1938 roku, jest kluczowym dziełem, które wprowadza i ilustruje elementy filozofii egzystencjalistycznej. Powieść opisuje zmagania Antoine’a Roquentina, samotnego historyka, który przeżywa głębokie egzystencjalne kryzysy i wstrząsy w mieście Bouville. Roquentin odkrywa, że otaczający go świat oraz jego własne istnienie są absurdalne i pozbawione znaczenia. Poprzez narrację pierwszoosobową, Sartre bada główne tematy egzystencjalizmu, takie jak absurd, wolność, autentyczność i alienacja.

Jednym z najważniejszych elementów filozofii egzystencjalistycznej w „Mdłościach” jest koncepcja absurdu. Roquentin doświadcza świata jako czegoś bezcelowego i chaotycznego. Jego codzienne życie, a także sama egzystencja, wydają się nie mieć sensu ani celowości. Absurd ujawnia się w momentach, gdy Roquentin dostrzega bezsensowność ludzkich działań i konwencjonalnych wartości. Ta świadomość prowadzi go do poczucia mdłości, które jest fizycznym przejawem jego egzystencjalnego kryzysu. Absurdalność świata, według Sartre’a, polega na tym, że nie ma on żadnego wewnętrznego sensu ani porządku – sens musi być nadany przez jednostkę.

Z tym wiąże się kolejny kluczowy element egzystencjalizmu Sartre’a: wolność. Roquentin odkrywa, że jest całkowicie wolny, ale ta wolność jest jednocześnie przerażająca i paraliżująca. Wolność nie oznacza tylko możliwości wyboru, ale również brzemię odpowiedzialności za te wybory. Sartre w swoich pracach filozoficznych, takich jak „Byt i nicość”, podkreślał, że człowiek jest „skazany na wolność” – nie ma

żadnych zewnętrznych zasad ani celów, które mogłyby kierować jego życiem. Roquentin zdaje sobie sprawę, że musi sam nadać sens swojemu istnieniu, co jest zarówno wyzwajające, jak i przytłaczające.

Alienacja jest kolejnym kluczowym tematem w „Młodości”. Roquentin czuje się wyobcowany zarówno od innych ludzi, jak i od samego siebie. Jego relacje społeczne są płytkie i pozbawione autentyczności. Ta alienacja jest również wyrazem jego egzystencjalnej wolności – jako jednostka jest oddzielony od świata i innych ludzi, co prowadzi do poczucia samotności i izolacji. Sartre pokazuje, że alienacja jest nieodłącznym elementem ludzkiej kondycji, wynikającym z naszej świadomości i zdolności do refleksji.

Autentyczność, kolejny ważny aspekt egzystencjalizmu, jest czymś, do czego Roquentin dąży w swoich zmaganiach z absurdem i alienacją. Autentyczność polega na uznaniu i akceptacji swojej wolności oraz odpowiedzialności za swoje życie. Roquentin próbuje odkryć, jak żyć autentycznie w świecie, który jest pozbawiony sensu i pełen absurdalności. W tym kontekście autentyczność oznacza życie w zgodzie z własnymi przekonaniami i wartościami, bez uciekania się do fałszywych pocieszeń i iluzji.

W powieści „Młodości” Sartre wprowadza również pojęcie „złej wiary” (fr. *mauvaise foi*), które jest centralnym konceptem jego filozofii. Zła wiara to sposób, w jaki ludzie oszukują samych siebie, aby uniknąć pełnej świadomości swojej wolności i odpowiedzialności. Roquentin obserwuje, jak ludzie wokół niego żyją w złej wierze, przyjmując konwencjonalne role i wartości, aby uniknąć konfrontacji z absurdem i bezsensownością swojego istnienia. Zła wiara jest więc mechanizmem obronnym przed egzystencjalnym lękiem, ale jednocześnie prowadzi do nieautentycznego życia.

„Młodości” to nie tylko literackie dzieło, ale także filozoficzne studium egzystencjalnych problemów. Sartre używa

postaci Roquentina, aby ilustrować swoje tezy dotyczące absurdu, wolności, alienacji i autentyczności. Powieść pokazuje, jak jednostka może zmierzyć się z tymi wyzwaniami i próbować znaleźć sens i cel w świecie, który z natury jest pozbawiony wewnętrznego znaczenia. Poprzez introspekcję i konfrontację z własnymi lękami, Roquentin stara się odkryć, co to znaczy żyć autentycznie w obliczu egzystencjalnej pustki.

Jeżeli potrzebujesz konsultacji przy pisaniu pracy licencjackiej lub magisterskiej, to polecamy serwis [pisanie prac](#) - pomoc w pisaniu prac w granicach dozwolonych prawem